

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

ΤΟ "ΕΙΔΥΛΜΙΟ,, ΜΟΥ ΜΕ ΤΟΝ ΓΙΑΝ ΚΙΕΠΟΥΡΑ

ΝΑ ταξείδι στην Ίταλία με τον Γιάν Κιεπούρα! Τι γοητεία, μά και τί τρελλό όνειρο! Από μικρό κορίτσι ονειρευόμουν να έπισκεφθώ μία μέρα την πατρίδα της Ίουλιέττας, την χώρα των τραγουδιών. Ή Βενετία με τα ρομαντικά κανάλια της, ο Παράδεισος όλων των νεογύμων του κόσμου, με μία Σελήνη, που είνε δε αρκώς ή Σελήνη του μέλιτος, ή Φλωρεντία με τους μεσαιωνικούς έρωτές της, ή Ρώμη με τους παραμυθένιους κήπους της και τα κρυστάλλινα νερά της, ήταν τα μαγικά μέρη, στα οποία πλαισιόταν ή φαντασία μου: «Νά δώ την Ίταλία, κι' άς πεθάνω...» έλεγα κάθε τόσο στις φίλες μου. Είμαι Ούγγαρέζα, κι' όπως όλα τά ξανθιά κορίτσια της πατρίδος μου, άγαπά μ' ένα τρελλό πάθος τον ήλιο, τά λουλουδία, τού τραγουδι και τους χορούς. Όλα αυτά, ήξερα ότι θά τά βρω μία μέρα στην Ίταλία και νά που τά βρήκα σήμερα!...

Μά είμαι άκόμα πιο εύτυχημένη, γιατί σ' αυτό τού ταξείδι μου, που είνε ή πραγματοποιήσις όλων των ονείρων μου, έχω ως σύντροφο μου τον άγαπημένο μου φίλο Γιάν Κιεπούρα, τον «άνθρωπο με την πιο γλυκειά φωνή τού κόσμου». Καμμία φορά, όπως βλέπετε, ή τύχη, ή καλή μοίρα μας, προσφέρει άξαφνα περισσότερη χαρά και μεγαλύτερη εύτυχία, άπ' όση έλπίζαμε ότι θά μά έδινε μία μέρα. Ο Γιάν Κιεπούρα είνε ο πιο τρυφερός, ο πιο καλός κι' ο πιο πιστός φίλος μου. Μου είνε επίσης κι' ο ένδοξότερος: Έχετε άκούσει πιο γλυκό τραγουδι άπ' τού δικού του; Είνε ο άνθρωπος, που σαηνηνει τις καρδιές των γυναικών με τις μεθυστικές μελωδίες της φωνής του. Ο Γιάν Κιεπούρα συνηθίζει νά λέη: «Τό τραγουδι, ή φωνή, είνε ή ήχώ της ψυχής!» Έ, λοιπόν, σάς αφήνω νά φαντασθήτε την ψυχή του. Είνε άθάα, τρυφερή, παρθενική, σαν την ψυχή ενός σπανίου και πολύ μεγάλου καλλιτέχνη.

Όταν φύγαμε από τού Βερολίνο, έδω και δυό εβδομάδες, ο Γιάν Κιεπούρα ήταν μελαγχολικός. Ο καιρός ήταν άσημος, χειμωνιάτικος κι' ή άνοιξις άργουσε άκόμα νά φανή στις πόλεις της Κεντρικής Εύρώπης. Ή μόνη του χαρά ήταν ή συντροφιά μου και τού όνειρο της Ίταλίας:

—Θά ήδτε, Μάρθα, τον πιο φωτεινό ούρανό, τά πιο ώμορφα λουλουδία, τις πιο εύτυχιμένες γωνίες της γης! μου έλεγε με μία νοσταλγική έκφρασι στα μάτια. Θά περάσουμε από τή Βενετία... Θά κάνουμε αδέξαστους περιπάτους με τή γόνδολα... Κι' εκεί θά τραγουδήσω για σάς τις πιο γλυκές Ίταλικές «καντοονέπτες»... Έπειτα θά πάμε στο Μιλάνο... Έκει πέρα έπέρασα τις πιο κρίσιμες στιγμές της ζωής μου. Κάθε τερόρος φοβάται τού Μιλάνο και τή «Σκάλα» του. Μά έγω τού φοβήθηκα περισσότερο από κάθε άλλον.

Και νά, τώρα, που ζήσαμε στη Βενετία και βρισκόμαστε στο Μιλάνο. Ξέρετε τί έκανα μόλις πάτησα τού πόδι μου στην «πόλι-μητέρα τού μελοδράματος»; Πήγα να έπισκεφθώ τον Σούμπερτ. Πήγα να δώ τή μάσκα του στο Μουσείο της «Σκάλας» κι' όταν βρέθηκα μπροστά σ' αυτό τού ψυχρού προσώπει με την πικρή έκφρασι, έννοιаса νά με συγκλονίζή ένα παράξενο άνατριχίασμα. Μου φάνηκε ότι ο Σούμπερτ με κύτταξε... πίσω από τού τά κλειστά μάτια του μ' ένα μυστηριώδες βλέμμα, που κατέβαινε ως τά τριόρθα της ψυχής μου. Κατάλαβα τότε ότι αύ-

(Ένα χαριτωμένο ήθος της Μάρθας Έγγερθ για τού έρωτικό ταξείδι της στην Ίταλία με τον...μελλοντά σύζυγό της.)

τή ή έπίσκεψις ήταν καθήκον μου. Θά φύγω πιο εύχαριστημένη από την Ίταλία... Για πού; Μά για τού Λονδίνο, μαζί με τον Γιάν Κιεπούρα! Θά πάμε στο Λονδίνο να «γυρισούμε» την Άγγλική «Βεροιόν», τού τελευταίου μας φίλμ «Μάιν χέρτε ρύφτ νάχ ντερ», ή καρδιά μου πετάει κοντά σου...

Ύστερ από τού Λονδίνο, θά ξαναγουόμε στο Βερολίνο κι' έπειτα, ποιος ξέρει, ίσως πραγματοποιήσουμε ένα κοινό και τρελλό όνειρο μας: νά παντρευτούμε!

Μά σάς είπα: ποιος ξέρει, ίσως... Είμαι ένα κορίτσι, που ξέρει πειά ποιά είνε ή μοίρα του: νά φτιάχνη φίλμ και νά ταξιδεύη... Ή μητέρα μου ήξερε, πριν από πολλά χρόνια, τή σημαντική ζωή μου: τής τίν εψη τή μία ταίγνια, μία μάγισσα: «Τό κορίτσι σου θάχη ώμορφη φωνή και θά τραγουδή από πόλι σε πόλι...» Μήπως λοιπόν είνε άδικο αυτή ή καλή μάγισσα της Βουδαπέστης;

Άλήθεια, ξέρετε που γεννήθηκα; Σάς είπα ότι είμαι Ούγγαρέζα. Θά σάς πώ άκόμα ότι έδω κι' είκοσιδυό χρόνια γεννήθηκα στη Βουδαπέστη. Από μικρή άγαπούσα τού θέατρο και τού τραγουδι. Δεκαπέντε χρόνων λοιπόν ήμουν ή πιο άγαπημένη, μά κι' ή πιο μικρή «σουμπρέτα» της Ούγγαρίας. Τί έποχή! Δέν παραπονιέμαι διόλου για τή ζωή μου. Έχάρηκα μεγάλες έπιτυχίες και διαδοχικούς θριάμβους, που με μερούσαν. Κάθε βράδυ τού καμρινι μου ήταν ένας φαντασμαγορικός κήπος των «Χίλων και Μιάς Νυκτών», από τις άνοδομέμες των θαυμαστών μου. Κι' ήμουν τόσο μικρή, ώστε δέν τολμούσα νά δεχθώ τίποτα, άν δέν ρωτούσα πρώτα τή μητέρα μου. Ή μητέρα μου είνε ή πιο καλή κι' ή πιο λογική γυναίκα τού κόσμου. Άκόμα και σήμερα δέν τολμώ νά κάνω τίποτα, άν δέν ζητήσω πρώτα τή συμβουλή της. Είνε τόσο άλάθευτη στις κρίσεις της, ώστε τή λέω, γελώντας: «Κυρία Λογική!»

Όταν της γνώρισα για πρώτη φορά τον Γιάν Κιεπούρα, χαμογέλασε και μου είπε: —Αυτός ο νέος, θά γίνη ο καλύτερος φίλος σου... Έχει μεγάλη ψυχή και καλή καρδιά... Μία γυναίκα μπορεί νά γίνη εύτυχημένη κοντά του... Τού έγω άπόλυτη έμπιστοσύνη. —Κι' άν τον άγαπήσω, μά: τή ρώτησα. Ή μητέρα μου χαμογέλασε πάλι και δίστασε λιγάκι νά μου άπατήση.

—Άν τον άγαπήσης; Αυτή τή φορά νά μην περιμένω καμμία συμβουλή από τή «Κυρία Λογική». Άκουσε την καρδιά σου... Σου είπα ότι έχω άπόλυτη έμπιστοσύνη σ' αυτόν τον νέο, που τραγουδάει τόσο ώμορφα... Ξέρεσι ότι όταν τραγουδάτε μαζί στο «στούντιο», έρωσε ένα χαριτωμένο «ντουέττο»; Όλος ο κόσμος σάς χαιρετάει...

Είνε άραγε αλήθεια; Μά άφου τού λέει ή «Κυρία Λογική»... Τό «στούντιο»! Είνε ή πηγή κάθε χαράς μου, μά και κάθε πίκρας μου. Μία μέρα, παράτησα τού θέατρο και άρχισα νά ποζάρω στον κινηματογράφο, δίχως νά τού καταλάβω. Ήταν τότε τού 1931. Ο θιασάρχης μου, ήρθε ένα πρωτό τού σπτι και μου είπε ότι έπρεπε νά τον συνοδεύσω άμέσως σ' ένα θέατρο για κάποια δοκιμή. Πήγαμε λοιπόν με τ' αυτοκίνητό του, έξω από τού Βερολίνο, όχι σ' ένα θέατρο, άλλα σ' ένα «στούντιο», για νά τραγουδήσω μπροστά στο μικρόφωνο: ο θιασάρχης μου είνε συμφωνήσει με τή μητέρα μου νά παίζω στον κινηματογράφο. Κι' έτσι, από εκείνο τού πρωτό, έγινα κι' έγω κινηματογραφικός «αστέρας» και «γυρίσα» τού πρώτο μου φίλμ, «τ' Ντέρ Ντάουφ Γκάγκερ». Μου λένε ότι έχω μεγάλη τύχη κι'

Ή Μάρθα Έγγερθ

λυτή έμπιστοσύνη σ' αυτόν τον νέο, που τραγουδάει τόσο ώμορφα... Ξέρεσι ότι όταν τραγουδάτε μαζί στο «στούντιο», έρωσε ένα χαριτωμένο «ντουέττο»; Όλος ο κόσμος σάς χαιρετάει...

Είνε άραγε αλήθεια; Μά άφου τού λέει ή «Κυρία Λογική»... Τό «στούντιο»! Είνε ή πηγή κάθε χαράς μου, μά και κάθε πίκρας μου. Μία μέρα, παράτησα τού θέατρο και άρχισα νά ποζάρω στον κινηματογράφο, δίχως νά τού καταλάβω. Ήταν τότε τού 1931. Ο θιασάρχης μου, ήρθε ένα πρωτό τού σπτι και μου είπε ότι έπρεπε νά τον συνοδεύσω άμέσως σ' ένα θέατρο για κάποια δοκιμή. Πήγαμε λοιπόν με τ' αυτοκίνητό του, έξω από τού Βερολίνο, όχι σ' ένα θέατρο, άλλα σ' ένα «στούντιο», για νά τραγουδήσω μπροστά στο μικρόφωνο: ο θιασάρχης μου είνε συμφωνήσει με τή μητέρα μου νά παίζω στον κινηματογράφο. Κι' έτσι, από εκείνο τού πρωτό, έγινα κι' έγω κινηματογραφικός «αστέρας» και «γυρίσα» τού πρώτο μου φίλμ, «τ' Ντέρ Ντάουφ Γκάγκερ». Μου λένε ότι έχω μεγάλη τύχη κι'

